

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. în străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Director: **Conștantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Ideia cruțării. — Colectivizare înseamnă bolșevizare? — † Dimitrie Comșa. — *Cronica*: „Albina”, institut de credit și economii, Sibiu. Adunările generale ale Băncii Naționale a României. În atențiunea contribuabililor.

Ideia cruțării

În nenorocitele împrejurări ale crizei economice din timpul de față educatorii tuturor popoarelor sunt preocupați în mare măsură de gândul, cum ar trebui să aplice mijloacele cele mai eficace spre a obicinui generațiile tinere cu ideia cruțării.

Dacă însăși viața cotidiană, cu nenumăratele privațiuni, pe cari le impune muritorilor în orice clipă, se însărcinează a rezolvi adeseori în mod brutal problema această capitală, nici școala nu poate să rămână indiferentă în fața necesităților de ordin practic, a căror satisfacere reclamă concursul neprecupețit al tuturor factorilor de ordin social-educativ.

Este adevărat, că școala nu a lipsit nici până acum dela datoria ei de a propovădui simțul și necesitatea cruțării. Ne aducem aminte, cum bunii dascăli din trecut ai școalelor noastre confesionale erau neobosiți în năzuința de a combate luxul și risipa, sfătuind nu numai pe elevi, ci și pe părinți la un traiu cât mai simplu și mai cruțător pentru agoniseala acumulată cu multă trudă. Mai știm, cum la o școală românească din apropierea Sibului dascălii au introdus mici casete (comori) în care copiii sătenilor își adunau cu grije orice bănișor, primit în dar cu prilejul colindelor dela Crăciun sau în alte împrejurări, pentruca având odăta caseta plină, să alerge cu ea la casa de păstrare, spre a depune într'un libel această roadă timpurie a spiritului de cruțare, a ideii

de economie, pe care școala noastră românească înțelegea s'o răspândească astfel, în mod practic tinerele vârstare ale neamului.

Adevărat că desechilibrul postbelic și-a bătut joc și de aceste economii juvenile, ca și de atâtea altele, pe cari sătenii cruțători le strânseseră în forma unor depuneri de zeci de milioane la pomenita casă de păstrare. Cascada băncilor a pricinuit, din cauza lipsei de prevedere și de justă apreciere a realităților, nu numai la noi, ci pretutindeni atâtea decepțiuni nespuse de dureroase și de scump plățite.

Nu este însă permis a ne lăsa copleșiți sub povara acestor dezastruoase experiențe recente. Ci fiind seamă de cuvântul clasicului latin: *impavidum ferient ruinae*, chiar priveliștea dezastrului trebuie să îndemne pe toți cei cu simț de răspundere pentru ziua de mâine, a căuta neconținut să propage ideia cruțării prin toate mijloacele educative, pentruca cu ajutorul acestei idei să poată reface în viitor așezămintele ruinate, oțelind în acelaș timp sufletele și voințele, îndrumându-le pe calea virtuții și înzestrându-le cu forța rezistenței biruitoare în fața oricărei ispite spre întreprinderi înjghebate în mod ușuratec, fără cunoștință de cauză și fără puțința unor socoteli exacte și chibzuite profund în toate amănuntele desfășurării lor probabile și posibile.

Ar fi de dorit ca propaganda pentru ideia cruțării să nu fie lăsată în voia întâmplării, ci să fie organizată sistematic și la noi, cum se întâmplă d. e. în Anglia, unde s'au obținut frumoase rezultate prin înființarea așa numitelor bănci școlare (school-penny-banks) în legătură cu or-

ganizarea tineretului și se lucrează la proiectul de lege, menit să introducă ideia crufării în mod obligator în programele oficiale, în planurile analitice ale tuturor categoriilor de școale. Această idee a fost și până acum propagată cu succes prin amintitele bănci școlare. Nu mai puțin de 16.000 asemenea instituțiuni tineresti au putut fi inactivate în ultimul deceniu cu colaborarea guvernului, pornind din înțelegerea situației reale și din aprecierea justă a adevărului că ideia crufării este singura, care poate ajuta în timpul de față la tămăduirea crizei financiare și la restabilirea bunelor rânduieli pe ființă, siguranță și progres, cu cari se obișnuise lumea înainte de războiu. Reuniunile și asociațiunile corpului didactic se ocupă serios de această problemă așa de importantă și de actuală. S'au luat măsuri ca elevii din Anglia să între în corespondență cu colegii lor din Statele Unite ale Americii, discutând astfel asupra mijloacelor potrivite și eficace pentru introducerea celui mai bun sistem de crufare. În toate treptele învățământului e discutată problema această cu seriozitatea, pe care o impun gravele împrejurări actuale. La colegiul din Oxford studenții universitari organizează în fiecare an *sărbătoarea crufării*, luând obligația solemnă de a fi ei însăși cât mai crufători și mai cumpătați în toate împrejurările vieții.....

Cuvântul evangheliei poruncește: *Strângeți sfărmiturile!* Porunca această n'a fost niciodată mai actuală și mai stringentă decât în zilele noastre.

Cluj, 2 Februarie 1931.

I. LUPĂȘ

Colectivizare înseamnă bolșevizare?

(Postscriptum la articolul „Agricultura la răs-pântie“).

O lămurire. — Metoda de apărare a statului nostru împotriva bolșevismului: o politică de ștrut. — Se impune o politică cu cărțile pe față. — Prespectivă de viitor. — Colectivizare forțată sau facultativă? — Planul cinevenal bolșevic și atitudinea noastră. — Puterea de adaptare a poporului nostru. — Colectivizarea rămâne o problemă deschisă.

De: Dr. Ioachim Tolciu, Cluj.

Articolul meu „Agricultura la răs-pântie“ apărut în Nr. 6 dela 7 Februarie erf. al „Revistei Economice“ a izvorât din o adâncă și patriotică îngrijorare pentru soarta neamului nostru ajuns în greu impas. Totuși unii dintre cititorii acestei reviste au investit pe subsemnatul cu epitetul de „bolșevic“ iar direcțiunea re-

vistei — un organ eminent al intereselor burgheze — a fost învinuită, că propagă în coloanele sale idei extremiste, periculoase pentru actuala ordine socială și economică.

Mă simt nevoit a da cuvenita clarificare, nu atât pentru desculparea și justificarea persoanei mele, ci mai mult din deferență față de direcțiunea și redacțiia Revistei Economice, care mi-a acordat marimonioasa ospitalitate.

Mai întâi o mică întrebare către o mentalitate simplistă, dar care azi — durere — este atât de generală la noi:

A căuta modalitățile de apărare împotriva pericolului național care este bolșevismul comunist, înseamnă oare a fi bolșevic?

Aceeaș întrebare o aș adresa și către oficialitatea noastră, care în tactica adoptată față de primejdia bolșevică este de o miopie și ipocrizie fără seamăn.

În adevăr în loc de un vast serviciu de sinceră și amplă lămurire a masselor despre adevărata stare de lucruri din Rusia sovietică, oficialitatea noastră a recurs chiar și față de clasa noastră cărturărească la metoda foarte simplă a misterioasei tănuiri, la stupida politică de ștrut, care își vâra capul în nisip pentru a nu vedea pe dușmanul care se apropie amenințător.

Nimic mai condamnabil decât această stupidă tactică de: nu știu, nu văd nimic!

Cea mai elementară regulă de strategie, fie ofensivă fie defensivă, este aceea de a cunoaște forțele reale ale dușmanului cu care trebuie să lupți pentru a-ți apăra existența.

Ori guvernele noastre — toate fără excepție — ne-au izolat ermetic dinspre granița dela Nistru, nelăsând să ajungă nimica la cunoștința noastră, fără a trece mai întâi prin censura tainicei diplomații de stat. Pentru liniștirea populației au utilizat rețeta stupefiantelor menite să picure mirajul optimismului în sufletele năcăjite.

Această metodă de a ascunde realitățile e cea mai naivă și ineficace politică de stat îndeosebi în secolul radiofoniei, când sovietele rusești prin intermediul celor câteva super-stațiuni de emisiune de câte 50—100 km., au posibilitatea de a informa populațiile țărilor

burgheze — peste opreliștea grănițelor și a vameșilor — în limbile lor proprii.

În afară de radiofonie sovietele mai dispun și de o întreagă armată de șpioni bine plătiți, cari mișună printre noi, exploatând toate mizeriile noastre în favoarea propagandei lor subversive.

Este ușor de înțeles, că misionarii sovietelor — șpionii și undele eterice — ne înfățișează numai părțile bune ale regimului sovietic, fără a ne descoperi și exagerările lui inevitabile, umbrele lui, ne proiectează un adevărat rai bolșevic, ceea ce constituie de sigur o metodă de propagandă mult mai periculoasă, decum ar fi o informare sinceră, lipsită de orice exagerare.

Sunt sigur, că dacă s'ar arăta situația reală, cu toate avantajile și scăderile ei, românul cu minunata lui minte naturală și cu rara lui putere de discernământ ar ști să judece între rău și bine, între umbră și lumină. Și aceasta revelațiune ar fi cea mai puternică armă de apărare în contra pericolului sovietic. Căci dacă dictatura proletară și-a consolidat puterea politică prin exterminarea fioroasă a întregii clase conducătoare de ieri, dacă învățăturile lui Christos, și cultul creștin l'a înlocuit prin religia trupului și prin idolul materiei, este sigur că poporul nostru, prin o pregătire sistematică va ști să se ferească de aceste năzdrăvenii și excese diabolice.

În schimb, dacă pe terenul economic sovietele au utilizat metode noi de producție, pentrucă nu le-am imita și noi, dacă acelea sunt superioare celor folosite de noi.

Aceasta imitație parțială este tocmai cablul menit să canalizeze descărcările catastrofale și să evite octroiarea în bloc a întregii ideologii și structuri bolșevice.

Cât de simplu și logic este acest raționament, dar la noi totuși nu se procedează după regulile implacabile ale logicii.

Agențiile noastre de publicitate menite să ne furnizeze informațiuni reale despre stările din străinătate și îndeosebi despre stările din Rusia comunistă, de zece ani de zile nu fac altceva decât să ne vestească neconținut secetă și foamete, răcoale țărănești și mișcări contrarevoluționare, sălbatece lupte politice, abandonarea dogmelor politice, cari spun aceleași

agenții, toate vor grăbi prăbușirea dictării bolșevice și revenirea la regimul burghez.

Și după ce în timp de zece ani de zile în urma acestor știri tendențioase furnizate de agențiile burgheze de publicitate și de misionarii trimiși expres în Rusia de către aceleași state burgheze, ne așteptam să vedem din moment în moment năruirea bolșevismului, scăpându-ne de un gând greu și sinistru — astăzi cercurile noastre conducătoare vin să ne anunțe că *deprecierea îngrozitoare a produselor noastre agricole a fost provocată de supraproducția agrară din aceeași Rusie bolșevică*. Drept mângâiere ne asigură însă că nici n'a fost o adevărată supraproducție, ci numai un simplu dumping, o vânzare sub prețul de cost, având ca obiectiv înfrângerea și revoluționarea întregii lumi capitaliste pe cale economică. — Și ca perspectiva viitorului să fie și mai descurajată, întreagă presa noastră de zi, cu excepția cotidianelor de extrema dreaptă — precum și publicațiunile noastre economice — (toate acestea având azi dreptul să scrie mai liber) ne anunță că Rușii pregătesc un plan de industrializare și mecanizare pe cinci ani, în care interval, prin investirea de sute de miliarde de ruble (cifre astronomice în raport cu umilul nostru buget) vor înzece atât producția industrială cât și producția agrară. În numărul de Duminecă (15 Febr.) al apreciatului nostru cotidian economic care este „Argus”, citesc că având în vedere giganticele pregătiri ale Rusiei sovietice pentru intensificarea producției agrare nici fermele uriașe și raționalizate din Argentina, Brazilia și Canada nu mai speriază să poată ține pe viitor piept cu concurența bolșevică pe piețele europene, principalele debușuri și pentru cerealele românești!

Te întrebi buimăcit — după zilnica doză de narcoză ce ți s'a aplicat timp de zece ani de către publicațiile noastre, *de unde au sovietele sfâșiate de lupte politice interne, amenințate de foamete și răcoale țărănești atâtă potop de capital* pentru a-l investi în formidabilele uzine industriale, în nenumăratele mașini agricole și în vastele lucrări de refacere a căilor de comunicație?! Sau totuși nu a fost foamete în cei zece ani precedenți? Atunci au fost minciuni toate acele in-

formațiuni pe care noi le credeam pe cuvânt?

Iată cum se prăbușește sub povara realității un întreg sistem clădit pe neadevăruri, pe știri tendențioase! — Și ce vă zice clasa noastră conducătoare, când populația dela sate, buna și naiva noastră fărănime, bestializată de chinurile privațiunilor fizice, îi va cere la un moment socoteală despre felul cum a știut să o conducă să o lumineze și să-i chivernisească rodul muncii ei și bogățiile acestei țări atâta amar de vreme!? Căci desigur va avea fărănimea noastră să ceară răfuială pentru multe de toate dela „domnii” ei. Doar aceștia se învinovătesc reciproc, cu temei și fără temei, pentru toate urmările nefaste ale unei nepăsări păcătoase și se acuză zilnic că prin jaf și fraude în avutul colectivității și-au făcut bogății nemeritate, creiând astfel o a doua plutoceafie din rodul muncii celor guvernanți. Doar numai mai deunăzi citeam cu toții îngroziți, că banii noștri la unele comande misterioase au evadat în Elveția și Olanda acum când în lipsă de capital producția națională stânjenește și funcționarea în lipsă de leafă la timp, cerșește mila publicului, ca să nu moară de foame!

Pentru a putea preveni evenimentele catastrofale guvernării noastre, și toată clasa noastră conducătoare sunt obligați să se trezească din toropeala ucigătoare și privind primejdia drept în față, să caute mijloacele cele mai adevărate pentru salvare.

Indicarea colectivizării și mecanizării producției noastre agricole a voit să fie o prea umilă contribuție la aceasta mișcare deschisă pentru lupta de deșteptare.

Că colectivizarea este sau nu cel mai bun mijloc pentru atingerea scopului, rămâne de discutat.

Dar dacă economiștii noștri spun că Rusia sovietică tocmai prin colectivizare a ajuns la mecanizare și raționalizare, și prin aceste etape a ajuns la supraproducția agrară, care ne-a adus la sapă de lemn, concluzia logică ce trebuie să și-o pună orice om cu scaun la cap, nu poate decât aceea, că și noi trebuie să recurgem la aceste mijloace.

Pe părțile minuscule de câteva po-goane nu se poate face mecanizare, și cultură rațională, deci trebuie înomnis să recurgem la un sistem de asociere, de concentrare a factorului productiv care este pământul.

Poate fi vorba numai dacă trebuie sau nu trebuie să recurgem la mijloace *constrângătoare*? să adoptăm adevărat o colectivizare *forțată* sau o colectivizare *facultativă*? Colectivizarea facultativă este identică cu sistemul cooperatist, care la noi a dat faliment. E trist, dar adevărat, și trebuie spus sus și tare și acest crud adevăr. Doar știm că o parte din sarcinile bugetare o constituiesc portofoliile dubioase ale băncilor cooperative trecute dela Banca Națională la stat.

Sistemul individualist, care izvoarește din atotputernicia dreptului de proprietate, a dat greș la țăranul nostru mult leneș și nepregătit. Cine nu știe că țăranul nu este animat pentru exigențele statului? Că el muncește numai pentru acoperirea strictelor lui trebuințe personale și familiare!? Dar oare aceasta concepție individualistă este ea compatibilă cu structura și armătura statului modern, care are atâtea necesități? Dacă țăranul nostru nu este convins că trebuie să muncească și pentru stat și pentru societatea mare a națiunii, în schimb însă acoperirea nenumăratelor exigențe de stat nu se poate face decât prin intensificarea producției agrare, care nu se impune ca o urmare a logicii de fier, ca țăranul să fie *constrâns* a muncii mai rațional, mai intensiv?

Iată prin urmare, că colectivizarea nu este o măsură de bolșevizare, ci o necesitate a existenței statului nostru.

Am înființat atâtea camere agricole, unde am plasat politicieni nepricepuți, am întemeiat atâtea cooperative, care asemenea au devenit sinecure și pepiniere pentru aderenții politici, am înființat ferme-model, — școli de pomărit, școli de agricultură — toate pentru stimularea efortului individualist al țăranului nostru, am înfăptuit reforma agrară pentru astâmpărarea setei lui de pământ, ei bine mai există vreun mijloc de experimentare și împintenie al sistemului individualist.

Este firesc că și eu și alți intelectuali creșcuți în mentalitatea proprietății individuale ne-am bucura, dacă scopul propus, ridicarea randamentului cantitativ și calitativ al producției agrare s'ar putea realiza prin sistemul pur individualist. Am rămânea în acest caz cu tradiția noastră și fără nici o teamă de răsturnări sociale.

Dar atunci când alții ne iau pe dinainte, când dela o schimbare a tradiției

depinde chiar viitorul neamului nostru atunci nu e permis să ne mai sinchisim de ridicole învinuiri de bolșevizare.

A adopta o metodă de cultură dela bolșevici nu înseamnă a te bolșeviza, fiindcă nu înseamnă să importezi întreg bagajul ideologiei bolșevice.

Creiând condițiuni prielnice de concurență și deci de rezistență economică în luptă cu bolșevismul revoluționar, ne vom păstra întreaga osătura actuală socială și de stat.

Maleabilitatea unui popor, adică facultatea de adaptare la condițiunile de viață schimbate, înseamnă forța lui de vitalitate, capacitatea lui de propășire. *Adaptarea este forța dinamică a entităților etnice, factorul de înaintare și progres, pe când înfepenirea în formele trecutului înseamnă lăncezeală și degenerare.* Poporul care nu știe să utilizeze pentru el toate binefacerile civilizației omenești și care nu știe să învețe dela alte popoare, este merit pieirei.

Aceasta putere de adaptare menține și regimul sovietic.

Sovietele adică au înfăptuit și ele exproprierea, pulverizând marea proprietate — ca și noi — și împărțind-o la țărani. Dar au văzut repede că aceasta pulverizare înseamnă o gâtuire a producției naționale, indispensabilă scopurilor lor de consolidare, și deci am procedat la o corecțiune în sens invers a operei săvârșite, înfăptuind colectivizarea moșiilor. Problema colectivizării forțate sau neforțate rămâne o chestiune deschisă. Ea a fost pusă și de alți cărturari curajoși, și modesta mea contribuție n'a fost decât o slabă rezonanță a mișcării începută de aceștia.

† Dimitrie Comșa.

Veteranul profesor în pensie la Seminarul Andreian, Sibiu, unul din ultimii doi membrii în viață ai Comitetului Partidului Național Român, din fosta Ungaria, osândit la temniță în faimosul proces al Memorandului, membru de onoare a Academiei Române; decorat cu „Coroana României” în grad de ofițer; cu „Steaua României” în grad de Comandor și, după moarte, cu „Regele Ferdinand I.”, membru în Consiliul de cenzori a băncii „Albina”, Sibiu etc., a încetat din viață la 15 crt., în etate de 85 de ani.

Mulți ani președinte al Reuniunii agricole române din Sibiu, răposatul a dezvoltat prin conferențe număroase la sate o activitate vie și mănoasă, pentru popularizarea cunoștințelor folositoare pe terenul agriculturii pomăritului etc. și a publicat următoarele lucrări de popularizare foarte răspândite și apreciate:

1. *Pomăritul*, apărut în anul 1877 și remărcat de contemporanul său, nemuritorul Eminescu, în special în ceea ce privește limba curată românească și stilul precis și clar.

2. *Calendarul Bunului Econom*, întocmit în colaborare cu Eugen Brote.

3. *Călăuza agricolă*, lucrarea principală agricolă a sa în trei tomuri, cuprinzând date și îndrumări din I. Economia câmpului; II. Pomărit și viterit III. Legumărit și florărit.

4. *Radu Temelie*, cu îndrumări din economiă câmpului. Seriere de popularizare.

5. *Nana Zamfira*, îndrumări din economiă casnică și grădinărit. Seriere de popularizare.

6. A scris numeroase articole în *Tribuna* și alte ziare și reviste și a redigat ani de zile partea economică în „*Foata Poporului*” din Sibiu.

7. *Din Ornamentica Română*, album monumental cromolitografiat cuprinzând 40 planșe de cusături și țesături românești. Lucrare remarcată de streinătate.

8. *Album de creștături în lemn*, cuprinzând un număr mare de obiecte casnice de lemn încrestate (furei de tors, băte, cruci etc. etc.)

Lucrarea a avut atențiunea particulară a Regelui Carol I. *Odihnească în pace!*

CRONICA.

„**Albina**” institut de credit și de economii, Sibiu. Propunerea Consiliului de administrație către adunarea generală ordinară, convocată pe 14 Martie a. e. cu privire la distribuirea beneficiului net de Lei 38.251.101 este următoarea: Fondurilor de rezervă Lei 5.662.081, cari se vor urca astfel la rotund Lei 85½ milioane, Fondului de pensuni Lei 810.000 (se urcă la Lei 19.373.030) Tantieme Consiliului de administrație, Cenzorilor și funcționarilor Lei 8.915.000; Scopuri filantropice-culturale Lei 2 milioane, dividend și supradividend inclusiv impozitul, care se detrage acționarilor Lei 20.864.020. Dividenda pe 1930 după detragerea impozitului va fi neto 17% sau Lei 85 de cupon. *

Adunările generale ale Băncii Naționale a României, s'au ținut la 15 crt. sub președintele dlui Governator Dimitrie M. Burilleanu, asistat de dnii admin. delegați și de dnii administratori.

S'au primit propunerile prezentate pentru modificarea statutelor, schițate în numărul nostru trecut, s'a aprobat bilanțul anului 1930 și propunerea pentru distribuția beneficiului net realizat.

A fost reales dl *Ioan I. Lăpedatu*, ca administrator cu 1329 voturi din 1593.

Pentru locul de cenzori s'a declarat balotaj și la alegerea continuată Joi la 19 crt. a eșit ales dl *Grigore Breme*. *

In atențiunea contribuabililor. I. Prin legea privitoare la impunerile la contribuțiunii directe pe anul 1931, veniturile nete elementare stabilite în anul 1930, pentru întreprinderile comerciale, industriale — cu excepția societăților anonime, cooperativelor și federaționale — și pentru profesioniștii de orice fel, inclusiv profesioniștii liberi, se mențin în mod excepțional și pe anul 1931. Menținerea veniturilor se va face prin instanțele anuale din 1931.

Contra acestor mențineri se poate face apel, atât de contribuabil, cât și de fisc.

II. În vedere că se găsesc o seamă de locuitori ai țării cari încă nu au fost impuși la contribuțiunii directe s'a prevăzut că acești locuitori vor fi dispensați de orice sancțiuni și că se vor impune numai cu începere dela 1 Ianuarie 1931 dacă vor face declarațiile de venituri în acest an până la 28 Februarie 1931.

„ȘERCAIANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Șercaia.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „ȘERCAIANA”, s. a. în Șercaia, să invite în sensul art. 19 din statute la:

a XXVII-a adunare generală ordinară,

pe ziua de 15 Martie 1931, ora 1 p. m., în localul școlii primare de stat cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de Administrație și cenzorilor despre rezultatul gestiunii anului trecut; aprobarea bilanțului;
3. Darea absolutului în baza acestor rapoarte;
4. Deciziune asupra împărțirii venitului curat;
5. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de Administrație pe durată de 3 ani;
6. Eventuale propuneri.

Consiliul de Administrație.

N. B. Domnii acționari cari voese a participa la adunarea generală sunt rugați conform art. 23 din statute a-și depune acțiunile, cel puțin cu o zi înainte de deschiderea adunării generale la casa institutului; sau vor constata că le-a depus la casa oricărui alt institut membru la „Solidaritatea”.

Activa.		Bilanț cu 31 Decembrie 1930.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa	340.400	—	Capital	3.300.000	—
Efecte	224.708	—	Fond de rezervă	1.107.666	—
Efecte fond. pensii	86.960	—	Fond de pensie	375.978	—
Cambii cu gir	28.438.550	—	Fond filantropic	20.870	—
Cambii cu asig. ipotecară	4.571.500	—	Rezerve pt. creanțe dubioase	800.000	—
Debitori în Co. Crt. și disponibil la bănci	1.174.040	—	Depuneri spre fructificare	24.588.340	—
Realități	622.561	—	Bonuri	385.160	—
Amortizare	22.561	—	Creditori în cont-curent	269.351	—
Mobilier	600.000	—	Reescompt	2.978.100	—
	16.031	—	Dividendă neridicată	18.042	—
			Interese transitorii	785.124	—
			Profit net	823.528	—
				35.452.158	—
	55.452.153	—			

Spese.		Contul Profit & Pierdere.		Venituri.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese depuneri	2.905.810	—	Interese de escompt	5.116.378	—
Interese Reescompt	280.721	—	„ cont-curent	91.745	—
Salare și adaosuri	313.300	—	„ dela efecte	15.259	—
Marce de prezență	37.900	—	Chirii	36.100	—
Spese de birou	112.391	—	Provizii și dif. de curs	17.372	—
Impozite la stat, județ etc.	500.743	—			
Rezerve pt. creanțe dubioase	300.000	—			
Amortizare la realități	22.561	—			
Profit net	823.528	—			
	5.276.854	—		5.276.854	—

Șercaia, la 31 Decembrie 1930.

Pentru contabilitate Vasile Bărsan m. p., director executiv.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Hariton Pralea m. p., președinte
 Dr. Eugeniu Bolfa m. p.
 Barbu Langa m. p.
 Dr. Alexandru Soaciu m. p., v. preș.
 Dr. Emil Oana m. p.
 Dr. Nicolae Boeriu m. p.
 Leonte Boeriu m. p.
 Gheorghe Albu m. p.
 Petru Vlad m. p.

S'a revidat de noi și găsit în consonanță cu registrele institutului.

Șercaia, la 2 Februarie 1931.

COMITETUL DE CENSORI:

Ioan Capetă m. p.
 Tit Liviu Langa m. p.
 Ioan Dumitrescu m. p.
 Filimon Bălan m. p.
 Vincențiu Monea m. p.
 Ieronim Maier m. p.
 Sojron Bontea m. p.

„SĂLĂGEANA“ institut de credit și economii, în Jibou

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Sălăgeana“, societate pe acții cu sediul în Jibou, se învătă la

XXXIII-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Jibou, localul de birou în 26 Martie 1931 (Joia), cu începere la ora 10 din zi, pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea biroului conform §-lui 25 din statute;
2. Raportul anual al Consiliului de Administrație; Raportul Comitetului de Censori; Stabilirea bilanțului anual și votarea absolutorului;
3. Impărțirea profitului curat;
4. Complectarea Consiliului de Administrație, prin alegerea alor 2 membrii cu mandat pe 3 ani — în locurile vacante;
Complectarea Consiliului de Administrație, prin alegerea alor 4 membrii cu mandat pe 6 ani — în locul celor eșiți după ordinea vechimei;
Complectarea eventualelor vacanțe ce s'ar ivi în Comitetul de Censori.
5. Fixarea speșelor de călătorie pentru membrii externi.
6. Propuneri, conform §-ului 32 din statute.

Pentru cazul, că pe ziua de 26 Martie 1931 nu s'ar prezenta numărul corespunzător de acționari; a XXXIII-a adunare generală ordinară conform §-ului 26 din statute se va ținea pe lângă aceeași ordine de zi în 2 Aprilie 1931.

Jibou, din ședința plenară ținută la 6 Februarie 1931.

Consiliul de administrație.

Active. Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1930. Pasive.

Active.		Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1930.		Pasive.	
	Lei	b.		Lei	b.
Bani gata	318.321	07	Capital social	4.000.000	—
Banca Națională	3.547	—	Fond de rezervă	680.000	—
Imprumuturi pe cambii	21.459.341	50	Fond de pensii	360.000	—
Imprumuturi ipotecare	5.584.719	04	Rezerve pentru creanțe dubii	560.000	—
Efecte publice și acții	183.313	—	Cont-curent	288.068	—
Casele institutului	594.672	27	Depuneri spre fructificare	13.512.189	63
Avansuri	105.539	—	Depozite de Cassă	92.506	04
			Reescont	7.450.925	—
			Dividendă neridicată	48.502	38
			Soldul dob. transitorii	688.974	—
			Profit net	630.287	88
				28.229.457	88

Debit. Contul Profit și Pierdere. Credit.

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi: la depuneri	1.243.961	21	Dobânzi, proviziuni, etc.	8.977.283	87
„ la reescont și cont-curent	1.011.032	56	Chirii	80.613	—
Rezerve pentru creanțe dubioase	125.362	54	Venitul efectelor	29.366	—
Amortizări	85.807	—			
Impozite	512.471	—			
Salarii	314.000	—			
Cheltuieli generale	184.340	88			
Profit curat	630.287	88			
				4.087.262	87

Jibou, la 31 Decembrie 1930.

Samoil Urian m. p., director exec. expert-contabil. Silvia Lazar m. p., casier. Ion Tarzia m. p., prim-contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Gheorghe Pop m. p., președinte. Teofil Dragomir m. p., vice-președinte. Michail Pop m. p.
Simeon Meciș m. p. Valer Groza m. p. Samoil Urian m. p.

Subsemnații Censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Jibou, la 17 Ianuarie 1931.

Laurențiu Sima m. p. Teodor Bohățel m. p., președinte. Dr. Valer Ancean m. p. Iosif Orga m. p., expert-contabil

„BANCA ROMÂNĂ“, s. a. Dumbrăveni jud. Târnava-Mică.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai „BĂNCEI ROMÂNE“, s. a. se invită la

a X-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Sâmbătă* în 28 Februarie 1931, la ora 15, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Aprobarea Dării de seamă și a Bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1930;
2. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de control de gestiunea anului 1930;
3. Distribuirea beneficiului net;
4. Stabilirea mărcilor de prezență pe anul 1931;
5. Alegerea Comitetului de control;
6. Modificarea art. 5, 24, 34 din Statute, precum și eventuala întregire a Consiliului de Administrație;
7. Eventuale propuneri conform § 14 din statute.

Domnii acționari, cari voese să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiași sunt rugați să-și depună la cassa institutului acțiunile, precum și procurile de reprezentare cel mult până la 27 Februarie a. c., la ora 12 din zi.

Dumbrăveni, la 27 Ianuarie 1931.

Consiliul de administrație.

Activa.				Contul Bilanț la 31 Decembrie 1930.				Pasiva.			
		Lei	b.			Lei	b.			Lei	b.
Cassa în numerar		1.501.433	—	Capital societar		6.000.000	—	Fond general de rezervă	500.000	—	
Cambii	9.090.023	—		Rezerve pt. creanțe debitoase	550.000	—	1.050.000	Fond de binefaceri		19.024	—
Credite cambiale cu acoperire ipotecară	11.014.030	—	20.104.053	Depuneri spre fructificare			10.035.483	Depuneri în cont-curent		93.602	—
Credite de cont-curent			5.323.156	Creditori în cont-curent			562.840	Reescont		7.146.400	—
Acțiuni diverse			55.100	Diverși			82.791	Dividendă neridicată		2.024	—
Realități	41.934	—		Dobânzi transitoare anticipate pe 1931			660.078	Profit curat		1.401.500	—
amortizare	16.934	—	25.000				27.053.742				27.053.742
Mobiliar	62.000	—									
amortizare	17.000	—	45.000								
			27.053.742								

Debit.				Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1930.				Credit.			
		Lei	b.			Lei	b.			Lei	b.
Dobânzi după depuneri		1.178.737	—	Dobânzi		2.375.306	—	Provizțiuni		1.819.185	—
Dobânzi după cont-curent		123.318	—								
Dobânzi după reescont		719.119	—								
Salare		366.000	—								
Imprimare, registre, porto, diverse		165.463	—								
Impozit		206.420	—								
Amortizări		33.934	—								
Profit curat		1.401.500	—								
		4.194.491	—								4.194.491

Dumbrăveni, la 31 Decembrie 1930.

Vasile Magda m. p., director.

Pavel Crișan m. p., contabil autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Ilariu Holom m. p., președ., adv., deputat. Constantin Popp m. p., director „Albina”. Nicolae Negrușiu m. p., dir. de liceu.
 Romul Albu m. p., profesor. Filon Holom m. p., comerciant. Dr. Bazil Isailă m. p., medic. Ion Lupean m. p., proprietar.
 Eugen Muntean m. p., profesor. Ioan Chișiu m. p., preot. Virgil Ungureanu m. p., profesor.

Subsemnatul comitet am examinat conturile de față și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului,

Dumbrăveni, la 27 Ianuarie 1931.

COMITETUL DE CENSORI:

Dr. Aurel Moldovan m. p., președinte. Emanoil Fleșeriu m. p., preot. Nicolae Pop m. p., primar.
 Cornel Schiau m. p., director școlar. Constantin Pompiliu m. p., director școlar și preot.